

Retkikalenteri • Utflyktskalender

2022

LÄHDE RETKELLE
PÄÄKAUPUNKISEUDUN LUONTOON

Evästystä luontoretkille

Pääkaupunkiseudun luontoon järjestetään vuonna 2022 monipuolinen kirjo retkiä. Tässä esitteessä on tiedot kaikista Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien järjestämistä opastetuista luontoretkistä. Retkille voi osallistua kuka tahansa, kaupungin rajat eivät ole esteenä. Retket ovat maksuttomia, ellei toisin mainita. Kaikki retket soveltuvat myös kouluikäisille lapsille. Perheretket ovat erityisesti lasten ehdoilla toteutettavia toiminnallisia retkiä.

Ota retkelle mukaan

- säänmukainen vaatetus
- kumisaappaat tai maastokengät silloin, kun liikutaan muuallakin kuin kaduilla ja kävelyteillä
- evästä oman harkintasi mukaan
- kiikarit linturetkille, vaelluksille ja ötökkäsafareille
- sienikori ja veitsi sieniretkille

Kätevästi retkelle julkisilla kulkuneuvoilla

Retki alkaa rennosti ilman parkkipaikan etsimistä, kun julkinen liikenne kuljettaa retkikohteeseen. Autotta retkeilevä voi suunnitella kulkemisen vapaasti myös eri asemien tai pysäkkien välille. Matka sujuu ilmastoystävällisesti ja vaikkapa retkikarttoja tutkiskellen.

- Katso reitit ja aikataulut HSL:n reittioppaasta www.reittiopas.fi, tai puh. (09) 4766 4000
- Nuuksioon.fi -palvelu auttaa Nuuksion retkien suunnittelussa
- Suunnitteluapuna voi käyttää myös Retkikartta.fi - verkkopalvelua

Anvisningar inför naturutflykterna

År 2022 arrangeras ett stort antal naturutflykter i huvudstadsregionen. I denna broschyr hittar du uppgifter om alla utflykter, som städerna Esbo, Helsingfors, Vanda och Grankulla arrangerar. Vem som helst kan delta i utflykterna, stadsgränserna utgör inget hinder. Utflykterna är avgiftsfria om inget annat anges. Alla utflykter passar även för barn i skolåldern. Familjeutflykterna och aktiviteterna under dessa är speciellt anpassade för barn.

Ta med till utflykten

- klädsel enligt väder
- gummistövlar eller vandringskor, när man rör sig annanstans än på gator och promenadvägar
- matsäck enligt egen smak
- kikare till fågelexkursioner, vandringar och krypsafarier
- korg och kniv till svamputflykter

Kollektivtrafik, ett bekvämt sätt att ta sig till utflykterna

Välj kollektivtrafik i stället för egen bil när du åker på utflykt. Du slipper leta parkeringplats och kan planera din resa fritt mellan olika busshållplatser och metrostationer. När du åker kollektivt tar du hänsyn till miljön och kan samtidigt bekanta dig med olika utflyktskartor.

- Se rutter och tidtabeller i HRT:s ruttguide på www.reittiopas.fi/sv, eller tel (09) 4766 4000
- Planera dina utflykter till Noux med hjälp av tjänsten Nuuksioon.fi
- Retkikartta.fi kan också användas som planeringshjälp

Etukannen kuva / Pärm bild: © Marianne Aalto

Piirroksset / Illustrationer: Virpi Ojanen • **Taitto / Grafisk design:** gravision (www.gravision.fi)

Luontoelämyksiä lintuharrastuksesta

Lintuharrastus kuljettaa kiinnostaville luontoretkille monipuolisiin elinympäristöihin. Suurilta tunteiltakaan ei voi välttyä, kun vuoden-aikaisvaihtelu muuttoaikoineen tuo mukanaan haikaita jäähyväisiä ja riemukkaita jälleennäkemiä. Lintuja on helppo havaita vuoden ympäri paljain silmin. Helposti kaulalla kulkevat kiikarit ovat lintuharrastajan tärkein apuväline. Etäämmällä olevia yksilöitä voi avoimilla elinympäristöillä tunnistaa kaukoputken avulla.

Alkukevään laulukonsertit ovat otollista aikaa harjoitella lintujen tunnistamista äänestä omassa lähiluonnossa. Ennen muuttoreyntäystä lintulajien määrä on vielä kohtuullinen ja äänimaisema maltillinen. Opettelemalla kymmenkunta yleisintä laulajaa, kuten peipon, mustarastaan ja sini- sekä talitiaisen, pystyy jo määrittämään valtaosan laulavista linnuista. Kun tavallisimmat linnut ovat tuttuja ulkoasultaan ja lauluääneltään, kiinnittyy huomio helpommin myös harvalukuisempiin lajeihin.

Luontoretkikalenterin retkillä tutustut tänäkin vuonna pääkaupunkiseudun linnustoon asiantuntevien oppaiden johdolla ja saat lisävinkejä lintuharrastuksen aloittamiseen.

Lintuopas päivystää Helsingissä Lammassaaren tarkkailupaikoilla neljänä iltana retkikauden aikana. Lammassaaren valmistuu myös uusi iso ja ryhmillekin sopiva lintupiilo nykyisen katselulavan läheisyyteen. Piilosta on hyvät näkymät kalastajalintujen pesimäsaaren, Lopin, suuntaan. Tervetuloa retkelle lintuparatiisiin!

Bergön uusi lintutorni Espoon Suvisaaristossa kutsuu muuton tarkkailuun

Kallion päälle rakennetusta korkeasta tornista pääset ihailemaan maisemia puiden latvojen yläpuolelta. Tornista on hyvät näkymät merelle. Kätevimmin tornille pääsee bussilla 145, joka lähtee Matinkylän metroasemalta. Bergön pysäkillä on tornille vain muutaman sadan metrin kävelymatka.

Lintuharrastuksen aloittaminen on helppoa. Det är lätt att börja med fågelskådning.

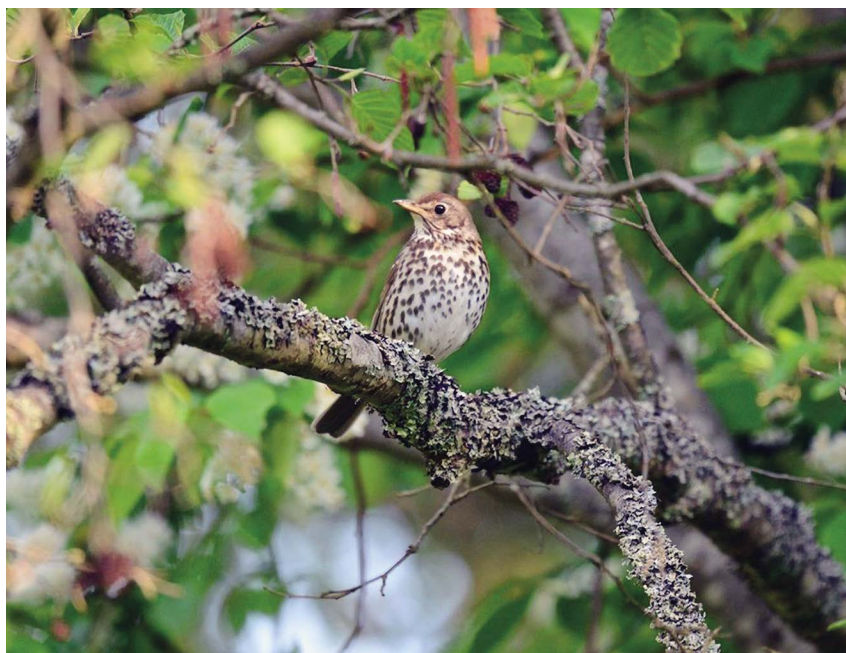
Kuva: Raisa Ranta

Vantaalla vietetään vuonna 2022 lintujen teemavuotta!

Linnut ovat näkyvä ja kuuluva osa yhteistä ympäristöämme ja niitä voi havainnoida lähes kaikkialla. Monen lintulajin yksilömäärät ovat laskeneet hälyttävästi. Lajien uhanalaisuudesta kertovalla Suomen punaisella listalla olevien lintulajien lukumäärä on kasvanut vuosituhannen vaihteen 72 lajista jo 121 lajiin, mikä on puolet Suomen pesimälinnuista. Yksi tärkeä syy lintujemme vähenemiseen on hyönteisten määrän romahtaminen Euroopassa. Esimerkiksi hyönteisistä riippuvaiset pääskyt on jo nyt todettu Suomessa uhanalaisiksi.

Voimme vaikuttaa pienillä jokapäiväisillä teoillamme lintujen menestymiseen, esimerkiksi linnunpönttöjä ripustamalla, lintujen talviuokinnalla sekä huolehtimalla, ettei oma toiminta häiritse lintujen ruokailua tai pesintää.

Teemavuoden ohjelma on aiempien luontoteemavuosien tapaan monipuolinen. Luvassa on mm. linturetkiä lapsille ja aikuisille, valokuvauskilpailu, linnunpönttötalkoot sekä lastenkulttuurin lintutaidetta. Lintuteemavuoden tapahtumia voi seurata Facebookissa Vantaan lähiluonto -tilillä ja Vantaan kaupungin nettisivuilla.

Laulurastas Vantaan Kylmäojalla.
Taltrast vid Kallbäcken, Vanda.

Kuva: Jarmo Honkanen

TOUKOKUU

su 1.5.	Lammaslammen keväinen luontoretki • klo 10–12 lähtöpaikka Pähkinärinteen koulun pysäköintialue, Mantelikuja 4	Vantaa
la 7.5.	Laajalahden linturetki Villa Elfvikistä • klo 18–20 lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4	Espoo
su 8.5.	Koko perheen äitienpäiväretki Kuusijärvelle • klo 10–12 lähtöpaikka Kuusijärven ulkoilualueen pysäköintialue, Kuusijärventie 2 lisätietoa Retki lasten ehdoilla. Eväät mukaan.	Vantaa
su 8.5.	Koko perheen äitienpäiväretki Viikin arboretumiin ja Keinumäen lintutornille • klo 14–16 lähtöpaikka Gardenian piha-alue, Koetilantie 1 lisätietoa Eväät mukaan.	Helsinki
ti 10.5.	Luontoparatiisia löytämässä, Uusimaa-viikon retki Vartiosaareen • klo 17–20 lähtöpaikka Lauttayhteys Reposalmentien päästä. Reposalmentie 2. Menopaluu lippu aikuiset 5 euroa, lapset (7–17 v) 3 euroa. Alle 7-vuotiaat maksutta. lisätietoa Adela Pajunen ja Marko Leppänen ohjaavat hyvinvointiteemaisen luontoretken. Eväät mukaan.	Helsinki
ke 11.5.	Syötävän hyvä luonto – villiyrttikurssi • klo 17–20 lähtöpaikka Kasavuoren koulun koripallokenttä, Kasavuorentie 1 lisätietoa Ennakoilmoittautuminen www.kauniainen.fi/luontoretket	Kauniainen
ke 11.5.	Sakura, kaikkialla kirsikkaa • klo 18–19.30 lähtöpaikka Pääportti, Abraham Wetterintie-sahaajankatu lisätietoa Puistokävely	Helsinki
la 14.5.	Linturetki kaupunkiympäristössä – Fågelutflykt i stadsmiljö • klo 8–11 lähtöpaikka Kasavuoren koulun koripallokenttä, Kasavuorentie 1. Basketplanen vid Kasavuoren koulu, Kasabergsvägen 1 lisätietoa Kaksikielinen retki / tvåspråkig utflykt. Ennakoilmoittautuminen www.kauniainen.fi/luontoretket	Kauniainen
su 15.5.	Keväänseurantaa Tussinkoskella • klo 10–12 lähtöpaikka Kirvisenkujan päässä	Vantaa
su 15.5.	Kevätretki Maunulan pähkinäpensaslehtoon • klo 13–15 lähtöpaikka Maunulan ulkoilumajan piha, Metsäläntie 9	Helsinki
ke 18.5.	Meilahden arboretumin kevät • klo 18–19.30 lähtöpaikka Opastaulu P-paikan vieressä, Johannesbergintie lisätietoa Puistokävely	Helsinki
to 19.5.	Linturetki Pornaistenniemieltä Lammassaareen • klo 18–20 lähtöpaikka Jokisuuntien eteläkärjen pysäköintialue. lisätietoa Esteetön reitti.	Helsinki
la 21.5.	Iltalaulajaretki Iso Huopalahdelle • klo 20–22 lähtöpaikka Vermonpuiston koira-aitauksen parkkipaikka, Tervonsalmenkatu 2 lisätietoa Eväät mukaan.	Espoo

su 22.5.	Kävelyretki luonnonkirjoa ihaillen Ruutinkoskelle ja Niskalan arboretumiin • klo 14–16 lähtöpaikka Haltialan tilan P-alue. Laamannintie 17.	Helsinki
su 22.5.	Yölaulajaretki Keravanjoelle • klo 22–24 lähtöpaikka Hanabölen matonpesupaikka Myllykoskenpuistossa, Koskenniska 4 lisätietoa Esteetön reitti. Sopii myös lapsille.	Vantaa
ke 25.5.	Kallion pienet puistohelmet Josafatista Katri Valaan • klo 18–19.30 lähtöpaikka Wallininkadun ja Josafatinkadun kulmaus lisätietoa Puistokävely	Helsinki
to 26.5.	Retki Hanikan luontopolulle • klo 9–13 lähtöpaikka Kuntoradan pysäköintialue Suvisaarentien varrella lisätietoa Reitin pituus n. 5 km, paikoin vaikeakulkuinen ja vaativa. Eväät mukaan.	Espoo
to 26.5.	Lintuopas päivystää: lintujen iltapuuhia Lammassaareissa • klo 18–20 lähtöpaikka Omatoiminen saapuminen lankkupolkua pitkin Pornaistenniemestä Lammassaareen. lisätietoa Kurkista kaukoputkeen. Lintuopas päivystää ja opastaa Lammassaaren esteettömällä lintulavalla / lintupiilossa.	Helsinki
la 28.5.	Yölaulajaretki Iso Huopalahdelle • klo 21–23 lähtöpaikka Vermonpuiston koira-aitauksen parkkipaikka, Tarvonsalmenkatu 2	Espoo
su 29.5.	Lähimetsävaellus Ylästöön: Blåbärkärrsbergen–Hagakärrsbergen–Tuupakanlampi–Hakakorpi • klo 10–14 lähtöpaikka Peltovuoren päiväkodin piha, Peltovuorentie 2 lisätietoa Reitin pituus n. 7 km. Eväät mukaan. Maastoon sopivat kengät.	Vantaa
su 29.5.	Harakan saaren untuvikot • klo 14–16 lähtöpaikka Yhteysvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä klo 14, Ehrenströmintie 3, menopaluulippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu.	Helsinki

22.5. Luonnon
monimuotoisuuden
päivä

Kauniainen 50 vuotta kaupunkina – juhli kanssamme luonnossa

Juhlavuoden kunniaksi ympäristötoimi järjestää ennätysmäärän luontoretkeä eri puolelle kaupunkia. Thurmanipuiston linturetkellä liikutaan rauhalliseen tahtiin ja retki sopii erinomaisesti myös liikunta-rajotteisille. Voit tutustua lepakoiden ihmeelliseen maailmaan, tutkia Gallträskin vesiluontoa tai nauttia alkukesän kukkaloistosta. Jos lähi-ruoka kiinnostaa, tule silloin villiyrty- tai sieniretkelle. Kasavuoren metsäalue hienoinen kallioineen on oiva retkeilykohde ja tänä vuonna haluamme retkien kautta esitellä alueen geologiaa, kääpiä ja lintuja. Syksyn kynnyksellä on aika hiljentyä ja ammentaa voimaa metsästä ”Voimaannuttava metsä” –retken aikana. Tervetuloa juhlimaan meidän kanssamme luonnon helmaan.

Grankulla 50 år som stad – fira med oss ute i naturen

Jubileumsåret till ära ordnar miljöenheten detta år ett rekordantal naturutflykter runt om i staden. Under Thurmansparkens fågelutflykt rör vi oss i ett lugnt tempo så utflykten passar utmärkt även för personer med funktionshinder. Du kan igen bekanta dig med fladdermössens fantastiska värld, undersöka vattenmiljön i Gallträsk eller njuta av försommarens blomsterprakt. I fall närproducerad mat intresserar dig, delta då i svamputflykten eller utflykten för att samla vilda örter. Kasabergets skogsområde och dess vackra klippor är ett utmärkt utflyktsmål och genom utflykterna vill vi presentera områdets geologi, tickor och fåglar. När hösten närmar sig är det dags att stanna upp och hämta styrka ur skogen under utflykten ”Den styrkegivande skogen”. Välkommen att fira med oss ute i naturen.

Kulje kirjaston kautta tai avaa luontoretkioppaat verkossa

Lumoava Helsinki – 200 luontoelämystä –kirja johdattaa Helsingin monipuolisiin luontokohteisiin kolmella kielellä: suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Lataa pdf-kirjat maksutta osoitteesta hel.fi/helsinginluontoon > **Luontoesitteet ja oppaat**.

citynature.eu/helsinki mobiililuonto-opas kulkee mukana niin Helsingin saarilla kuin metsäpoluillakin. Tutustu 12 retkikohteen luontoon ja nappaa puhelimen paikannus päälle: löydät retkikohteen palvelut, näköalapaikat ja luontopolkurastit.

Kotinurkilta kallioille – Espoon luontokohteet www.espo.fi/kotinurkiltakallioille

Talkoillaan yhdessä lähiympäristössä

Helsingissä on paljon mahdollisuuksia osallistua toimintaan ja tapahtumiin, joissa pääsee hoitamaan lähiympäristöä. Näitä ovat mm. ympäristön siivoustalkoot, joita asukkaat saavat järjestää itse kaupungin tuella, sekä vieraslajien torjuntatalkoot, joita kaupunki järjestää yhteistyökumppaneidensa kanssa useita vuosittain. Asukkaat voivat järjestää myös omia vieraslajien torjuntatalkoita. Tähän saa tukea ja neuvontaa kaupungilta.

Lisätietoa talkoista vapaaehtoistoiminta.hel.fi/type_tax/ulkoulu/

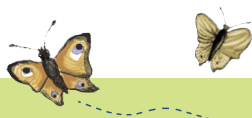
Kuva: Armi Koskela

30-vuotias Villa Elfvikin luontotalo juhlii uusilla retkillä

Maailman ympäristöpäivänä 5.6.1992 avattiin arvokkaassa jugendhuivilassa Laajalahden rannalla Villa Elfvikin luontotalo. Nyt on siis toimittu jo 30 vuotta kestävän elämäntavan ja ympäristökasvatuksen edistämiseksi Espoossa ja työ jatkuu edelleen.

Kesäkuun alussa 5.–12.6.2022 vietetään juhlatiivistä tarjoamalla monenlaisia luontoretkeä luontotalon lähiympäristöön. Aivan uusi retki on **Kasviretki koululaisille ti 7.6. klo 18–20**. Kasveja oppimaan ovat tervetulleita erityisesti kasviota keräävät koululaiset, mutta myös heidän vanhempansa. Luonnonsuojelualueella kun ollaan, niin retkellä voi täydentää vain digikasviota. Toinen uusi retki on **Liito-oravan matkassa la 11.6. klo 12–14**. Toiminnallinen retki sopii pienemmillekin lapsille aikuisen seurassa. Muunkin juhlatiivistä tarjonnan löydät tästä kalenterista!

KESÄKUU

ke 1.6.	Thurmaninpuiston linnut – Thurmanparkens fåglar • klo 17–19 lähtöpaikka Thurmaninpuisto, Ersintien ja Yhtiötien yhdyskohta. Thurmansparken, Ersvägen och Bolagsvägens knutpunkt. lisätietoa Retki sopii erinomaisesti myös liikuntarajoitteisille. Utflykten passar utmärkt även för funktionshindrade. Kaksikielinen retki / tvåspråkig utflykt. Ennakoilmoittautuminen www.kauniainen.fi/luontoretket	Kauniainen
ke 1.6.	Keskustan historialliset puistot ja nimet niiden takana • klo 18–20 lähtöpaikka Havis Amandan patsas, Kauppatori lisätietoa Puisto- ja nimistökävely	Helsinki
la 4.6.	Lepakko- ja linturetki Laajalahdelle • klo 22.30–01 lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Mukaan otsalamppu, hyttyskarkote ja pienet eväät. Pitkät housut jalkaan punkkien varalta.	Espoo
su 5.6.	Lähiluonnon linnustoa Kymäojalla • klo 10–12 lähtöpaikka Kallioimarteentien matonpesupaikka, Kallioimarteentie 16 lisätietoa Esteetön reitti. Maailman ympäristöpäivän retki.	Vantaa
su 5.6.	Villa Elfvikin keijukoulu • klo 10.30–12.30 lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Eväät mukaan. Lastenvaunu mahdollisuus. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo
su 5.6.	Lasten saariseikkailu Harakan saarella • klo 12–14 lähtöpaikka Yhteysvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä klo 12, Ehrenströmintie 3, menopaluu lippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu. lisätietoa Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Helsinki
ti 7.6.	Kasviretki koululaisille • klo 18–20 lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Retkellä tunnistetaan kasveja ja voit kuvata niitä digikasvioon. Evästauko. Koko perheen retki.	Espoo
ti 7.6.	Lintuopas päivystää: Lammassaaren pesiviä rantalintuja • klo 18–20 lähtöpaikka Pornaistenniemi. Omatoiminen saapuminen lankkupolkua pitkin Pornaistenniemestä Lammassaareen. lisätietoa Kurkista kaukoputkeen. Lintuopas päivystää ja opastaa Lammassaaren esteettömällä lintulavalla / lintupiilossa.	Helsinki
ke 8.6.	Alkukesän lintuyö -tapahtuma • klo 17.30–24 lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Tapahtuma alkaa maksuttomalla lasten luontoretkellä klo 17.30. Maksullinen ohjelma (mm. kulttuuria, leikkimielinen lintuvisa ja ruokailu) sisällä alkaa klo 19. Klo 21 jälkeen lähdetään yölaulajaretkille. Järjestäjänä Villa Elfvikin ystävät ry. Ennakoilmoittautuminen 2.6. mennessä: https://link.webropol.com/ep/lintuyo	Espoo
ke 8.6.	Alppiruusujen hurmaa • klo 18–19.30 lähtöpaikka Alppiruusujen pääopastaulun luota, Laajasuontien mutka lisätietoa Puistokävely	Helsinki
to 9.6.	Alkukesän kasviloukko – Försommarens växtprakt • klo 18–20.30 lähtöpaikka Kauniaisten kirkko, Kavallintie 3. Grankulla kirkko, Kavallvägen 3 lisätietoa Kaksikielinen retki / tvåspråkig utflykt. Ennakoilmoittautuminen www.kauniainen.fi/luontoretket	Kauniainen

la 11.6.	Liito-oravan matkassa • klo 12–14 lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Evästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo
la 11.6.	Tremanskärren luontoretki • klo 18–20 lähtöpaikka Pysäköintialue Vihdintien varrella (Vihdintie 63)	Espoo
su 12.6.	Glinsinjoki-kävely • klo 10–12 lähtöpaikka Kokoontuminen Auroran muistolaatan luona Träskändan kartanon pääoven edustalla, Träskändanristi 1. lisätietoa Retkelle lähdetään Träskändasta ja retki päättyy Jorvinkoskelle Jorvin sairaalan viereen. Hyvät kengät jalkaan.	Espoo
su 12.6.	Lude vai lukki? -ötökkäretki • klo 10.30–12.30 lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Evästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo
su 12.6.	Valokuvausretki Tuupakan kedolle • klo 12–14 lähtöpaikka Hommaksiensentie 17, Hommaksiensien ja Hommaksiensien risteys lähellä lisätietoa Kännykstä järjestelmäkameraan, kaikki kuvausvälineet käy.	Vantaa
su 12.6.	Helsinki-päivän retki Meri-Rastilan metsään • klo 12–14 lähtöpaikka Märssykujan länsipää, ulkoilupolun risteys (Märssykuja 3) lisätietoa Komeaa metsää ja muinaisrannan lohokareikkoja Vartiokylänlahden kupeessa	Helsinki
su 12.6.	Helsinki-päivän tapahtuma Harakan saarella • klo 12–16 lähtöpaikka Yhteysvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä, Ehrenströmintie 3. Ilmaiset kuljetukset tapahtuman ajan. Järjestäjinä Harakan luontokeskus ja Harakan taiteilijat. Retkielämyksiä kivenheiton päässä mantereesta.	Helsinki
ke 15.6.	Vuosaarenhuippu, Helsingin Himalaja • klo 18–20 lähtöpaikka Opastuskontti pääsisäänkäynnillä, Tryvikintie lisätietoa Puistokävely	Helsinki
su 19.6.	Luonnonkukkien päivän perheretki • klo 10.30–12.30 lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Evästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo
su 19.6.	Simonkylänpuiston ja Hiirilampien monipuolinen lähiluonto • klo 12–14 lähtöpaikka Simonkylän koulun pysäköintialue, Koivukyläntie 52 lisätietoa Luonnonkukkien päivän retki	Vantaa
su 19.6.	Lasten saariseikkailu Harakan saarella • klo 12–14 lähtöpaikka Yhteysvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä klo 12, Ehrenströmintie 3, menopaluulippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu. lisätietoa Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Helsinki
su 19.6.	Kasviretki Jakomäen linnoitusalueelle • klo 14–16 lähtöpaikka Jakomäentien ja Kaivantokujan risteys	Helsinki
su 26.6.	Seikkailujen metsä • klo 10.30–12.30 lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Evästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo
ti 28.6.	Malmin lentokentän niittyarteet • klo 18–20 lähtöpaikka Malmin lentokenttä, lentoaseman pääovi lisätietoa Niittykasveja, hyönteisiä ja metsänlaitaa	Helsinki

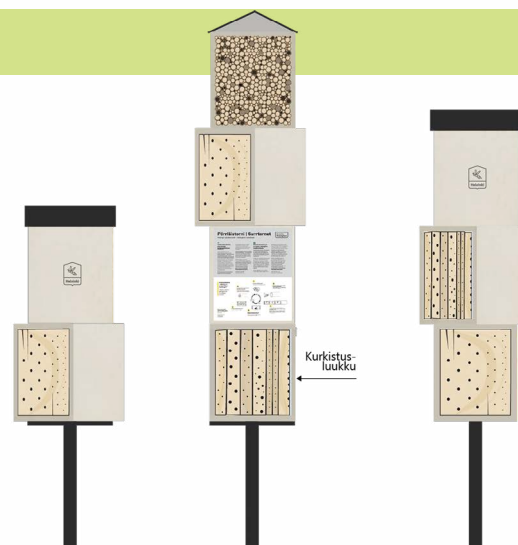
12.6.
Helsinkipäivä

19.6. Luonnon-
kukkien päivä.

Helsinki rakentaa maailman pienintä hotelliketjua

Helsinki suunnittelutti kaupungille julkiseen tilaan sopivan hyönteishotellimalliston. Idea tuli valtuustoaloitteen muodossa. Hotelleja on kolmea eri mallia, ja kussakin mallissa on eri kokovaihtoehtoja. Mallien nimet ovat **Hyönteiskortteli**, joka soveltuu urbaaneille alueille, **Ötökkätorppa**, joka sopii esim. palstaviljelyalueille ja niityille, sekä **Pörräis-torni**, jonka voi sijoittaa pienempiin puistoihin tai vaikka koulun pihaan. Hotellit ovat keinopesiä ja niiden tarkoitus on auttaa pölyttäjähöynteisiä talvehtimaan ja tuottamaan poikasia sellaisilla alueilla, mistä niiden luontainen elinympäristö on kadonnut. Keinopesät auttavat vähentämään maailmanlaajuisia pölyttäjäkatoja.

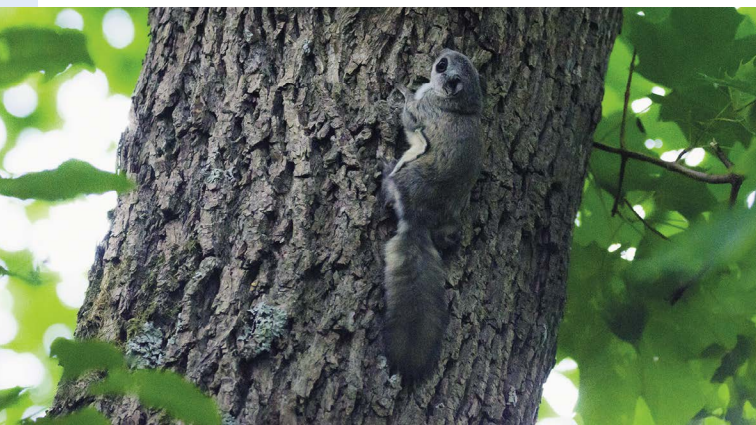
Kuva: Sini Mäkinen

RETKEILE VASTUULLISESTI

Luonnossa oleskelu lisää merkittävästi hyvinvointiamme. Kun kohtelemme luontoa kunnioittavasti, saamme jatkossakin nauttia puhtaasta ja monimuotoisesta ympäristöstä. Hienoihin jokamiehenoikeuksiimme liittyy velvollisuuksia sekä luonnonsuojelualueilla myös rajoituksia. Retkeile vastuullisesti ja ota retkietiketti haltuun: www.luontoon.fi/retkietiketti.

Polkuja pitkin aistit valppaana

Pääkaupunkiseudun uskomattoman monipuolisessa luonnossa liikkuu paljon ihmisiä. Paikoin luontoon on syntynyt jälkiä, jotka eivät palaudu: kasvit ja jäkälät tallautuvat ja maassa pesivät linnut ja muut eläimet menettävät pesäpaikkansa. Merkityillä reiteillä ja poluilla pysyminen on helppo tapa suojella luontoa kulumiselta ja turvata rauhallisia levähdyspaikkoja eläimille.

Kuva: Tuomas Lahti

Liito-orava Meilahdessa. / Flygekorre i Mejlands.

Kaupunkiluontoon asettuneet eläimet ja kasvit ovat yleensä varsin hyvin sopeutuneita yhteiseloön ihmisen kanssa. Silti retkipolkujen ja viheralueiden liepeillä sinnittelee herkkiä ja arkoja lajeja, jotka häiriintyvät ihmisen läheisyydestä. Eläimet ja niiden poikaset tarvitsevat suojaisia oleskelupaikkoja. Herkimpien lajien elinpiirejä pyritään suojelemaan opastein ja kulunohjauksen avulla. Aina tämä ei ole kuitenkaan mahdollista. Pidäthän lemmikit kiinni aina retkeillessä ja poistut alueelta, mikäli huomaat varoittavan lintuemon tai vauhkoon-tuneen näiskään.

Selvitä etukäteen myös millaisella luontoalueella retkeilet. Marjojen ja sienien poimiminen kuuluu jokamiehenoikeuksiin. Jäkälää ja samalta ei sitä vastoin saa kerätä, eikä kasveja vahingoittaa. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi on perustettu luonnonsuojelu-alueita, joilla jokamiehenoikeuksia on rajoitettu luonnonsuojelulakiin perustuen. Kansallispuistot ovat suuria luonnonsuojelualueita, joiden vierailuohjeet löydät Luontoon.fi -sivustolta. Aluekohtaiset rauhoitusmääräykset ovat vierailuohjeita myös pienemmille suojelu-alueille (hel.fi/pysypolulla).

Rentoudu retkellä, mutta pidä aistit valppaana. Annetaan luonnolle ja sen lukuisille lajeille rauha ja mahdollisuus säilyä kaupungissakin.

Kuva: Mira Laimola

Herkästä luonnosta kertovat kyltit ohjaavat pysymään polulla. Skyltar och stigar hjälper att skydda den känsliga naturen.

Roskaton retkeily on helppoa

Luonnossa retkeillään innokkaasti ja monien alueiden kävijämäärät ovat suuria. Polttopuuta kuluu, käymälät täyttyvät, viitoitusta ja rakenteita korjataan tai rakennetaan kokonaan uutta. Roskaton retkeily vapauttaa jätehuoltoon kuluja resursseja polttopuusavottaan ja muuhun tarpeelliseen työhön, jonka seurauksena alueilla on mukavampi ja turvallisempi retkeillä.

www.luontoon.fi/roskatonretkeily

Retkeile roskattomasti

1. Pakkaa eväät kotona kestopasioihin – ehkäiset jätteen ennalta.
2. Ota retkelle mukaan roskapussi. Kun noukit myös maastosta löytyviä roskia, saat hyvän mielen!
3. Kuljeta jätteet kotiin lajiteltaviksi ja kierrätettäviksi.

Kuva: Mira Laimola

Retkinuotiolla

Luonnossa retkeillessä on mukava istahtaa nuotion ääreen nauttimaan eväitä. Ennen nuotion sytyttämistä palauta mieleen **tulenteon kuusi kultaista sääntöä**:

1. Tulenteko maastoon ja polttopuiden otto eivät ole jokamiehenoikeuksia, vaan sallittu vain maanomistajan luvalla.
2. Ruohikko- tai metsäpalovaroituksen aikana tulenteko maastossa on kielletty ja tulenteko on sallittu vain hormisilla, katetuilla tulentekopaikoilla erityistä varovaisuutta noudattaen.
3. Jos teet nuotion, käytä vain merkittyjä ja huollettuja tulentekopaikkoja.
4. Ethän revi tuohta puista tai ota makkaratikkuja maastosta.
5. Suosi retkikeitintä, sillä sen käyttö on sallittu myös palovaroituksen aikana. Kertakäyttögrilliin käyttö ei sen sijaan ole sallittu palovaroituksen aikana.
6. Varmistu siitä, että tuli on sammunut kunnolla ennen kuin jätät nuotion. Muistathan myös että, kuumia hiiliä ei saa jättää luontoon tai kaataa roska-astiaan tulipalovaaran vuoksi.

Lähde: Luontoon.fi

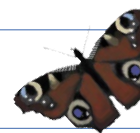
Muut hyvät retkeilytavat

- Kierrä piha-alueet ja viljelykset.
- Voit uida, onkia, pilkkii ja kalastaa silakkalitkalla. Muu kalastus on luvanvaraista ja joissakin paikoissa kokonaan kiellettyä. Perehdy ohjeisiin: www.ahven.net
- Lataa puhelimeesi **112 Suomi -mobiilisovellus**. Sen avulla sinut voidaan paikantaa tarkasti ja nopeasti, jos jotain tapahtuu.
- Huomioi retkeillessä sekä luonto, että muut ulkoilijat.

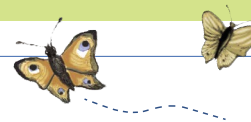
la 2.7.	Perheretki Vartiosaareen • klo 13–15.30 lähtöpaikka Lauttayhteys Reposalmentien päästä. Reposalmentie 2. Menopaluulippu aikuiset 5 euroa, lapset (7–17 v) 3 euroa. Alle 7-vuotiaat maksutta. lisätietoa Eväät mukaan. Maasto on vaihtelevaa, eikä sovellu lastenrattaille.	Helsinki
su 3.7.	Nuuksion kesäretki Sorlammelle • klo 9.15–13.40 lähtöpaikka Nuuksion ulkoilumajan pysäköintialue, Brobacka, Nuuksionkuja 2. lisätietoa Retkellä kierretään Sorlammen luontopolku. Reitin pituus n. 7,5 km. Maasto on paikoin haastavaa. Evästauko pidetään Sorlammen tulipaikalla, jossa on mahdollisuus uimiseen.	Espoo
su 3.7.	Kosteikko elää – koko perheen kosteikkoretki • klo 10.30–12.30 lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Tutustutaan Laajalahden kosteikkoluonnon eläimiin. Evästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo
su 3.7.	Lasten saariseikkailu Harakan saarella • klo 12–14 lähtöpaikka Yhteysvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä klo 12, Ehrenströmintie 3, menopaluulippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu. lisätietoa Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Helsinki
su 3.7.	Luontoelämyksiä ja kiinnostavia kivilajeja Kalkkikalliolla • klo 12–14 lähtöpaikka Tuomirinteen päässä oleva käyntöpaikka lisätietoa Suositellaan saapumista lähtöpaikalle julkisilla tai pyöräillen, koska pysäköintitilaa autoille on niukasti.	Vantaa
ke 6.7.	Lataa aivosi luonnossa – hyvinvointiretki Nuuksiossa • klo 13–14 lähtöpaikka Suomen luontokeskus Haltian piha, Nuuksiontie 84 lisätietoa Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo
to 7.7.	Kesäillan retki Seurasaareen • klo 17.30–20.00 lähtöpaikka Retken lähtöpaikka Cafe Mieritzin edusta Seurasaarella, Seurasaaren valkean sillan päässä. Tamminiementie 1. lisätietoa Esteetön retki. Evästauko.	Helsinki
la 9.7.	Matinkylän luonto tutuksi – Metrolta Rantaraitille • klo 10–12 lähtöpaikka Matinkylä metroaseman A-sisäänkäynnin edusta, Suomenlahdentie 1. lisätietoa Tule mukaan, jos haluat tutustua paremmin omaan kotiseutuusi. Retkellä tutustutaan Matinkylän alueen luontokohteisiin ja hieman historiaankin. Reitti n. 3,5 km.	Espoo
la 9.7.	Perheretki Pihlajasaareen • klo 10–12.30 lähtöpaikka Yhteysveneet Merisatamanranta 10, klo 9.30 ja Ruoholahti Kellosaarentie 1 klo 10:00. Menopaluulippu aikuiset 8,5 €, lapset (7–17 v) 5 € ja alle 7-vuotiaat maksutta. Jt-line.fi lisätietoa Eväsreppu mukaan – retki lasten tahdissa.	Helsinki
su 10.7.	Glimsinjoki-kävely • klo 10–12 lähtöpaikka Kokoontuminen Auran muistolaatan luona Träskändan kartanon pääoven edustalla, Träskändanristi 1. lisätietoa Retkelle lähdetään Träskändasta ja retki päättyy Jorvinkoskelle Jorvin sairaalan viereen. Hyvät kengät jalkaan.	Espoo
su 10.7.	Luontoa kulttuurihistoriallisessa ympäristössä Tikkurilan jokirannassa • klo 10–12 lähtöpaikka Veininmyllyn piha, Tikkurilantie 42	Vantaa
su 10.7.	Seikkailujen metsä • klo 10.30–12.30 lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Evästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo
ke 13.7.	Lataa aivosi luonnossa – hyvinvointiretki Nuuksiossa • klo 13–14 lähtöpaikka Suomen luontokeskus Haltian piha, Nuuksiontie 84 lisätietoa Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo
ke 13.7.	Harakan saaren kasvit ja levävyöhykkeet. Retki kalliorannoilla ja valleilla • klo 18–20 lähtöpaikka Yhteysvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä, klo 18, Ehrenströmintie 3, menopaluulippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu.	Helsinki
su 17.7.	Kasvilajirunsautta Koivuhaan arboretumissa • klo 10–12 lähtöpaikka Arboretumin pysäköintialue, Meiramitie 2	Vantaa
su 17.7.	Lude vai lukki? -ötökkäretki • klo 10.30–12.30 lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Evästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo
su 17.7.	Lasten saariseikkailu Harakan saarella • klo 12–14 lähtöpaikka Yhteysvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä klo 12, Ehrenströmintie 3, menopaluulippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu. lisätietoa Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Helsinki
su 17.7.	Kulttuurimaisemaretki Träskändan kartanopuistoon • klo 18–20 lähtöpaikka Kokoontuminen Auran muistolaatan luona Träskändan kartanon pääoven edustalla, Träskändanristi 1.	Espoo
ke 20.7.	Lataa aivosi luonnossa – hyvinvointiretki Nuuksiossa • klo 13–14 lähtöpaikka Suomen luontokeskus Haltian piha, Nuuksiontie 84 lisätietoa Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo

su 24.7.	Lähimetsävaellus Hämevaaraan: Gubbmossen–Linnaisten metsä–Furumossen–Tuomelan tammimetsä–Soltorp • klo 10–14	Vantaa
	lähtöpaikka Viikatetien päässä oleva kääntöpaikka lisätietoa Reitin pituus n. 8 km. Eväät mukaan. Maastoon sopivat kengät.	
su 24.7.	Villa Elfvin keijukoulu • klo 10.30–12.30	Espoo
	lähtöpaikka Villa Elfvin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Evästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	
su 24.7.	Koko perheen meribiologiaretki Harakan saarella • klo 12–15	Helsinki
	lähtöpaikka Yhteysvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä klo 12, Ehrenströmintie 3, menopaluulippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu. lisätietoa Eväät mukaan. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	
ke 27.7.	Lataa aivosi luonnossa – hyvinvointiretki Nuuksiossa • klo 13–14	Espoo
	lähtöpaikka Suomen luontokeskus Haltian piha, Nuuksiontie 84 lisätietoa Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	
su 31.7.	Nuuskion vaellusretki • klo 9.30–15.00	Espoo
	lähtöpaikka Högbäckan pysäköintialue, n. 4,2 km Haltiasta Kattilaan päin tien oikealla puolella, Kattilantie 33. lisätietoa Tauko Haukkalammella, jossa tulipaikkoja ja mahdollisuus uimiseen. Eväretki.	
su 31.7.	Kallioita, historiaa ja jääkauden jälkiä Länsimäen luonnossa • klo 10–12	Vantaa
	lähtöpaikka Linnoituskujan päässä	
su 31.7.	Seikkailujen metsä • klo 10.30–12.30	Espoo
	lähtöpaikka Villa Elfvin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Evästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	
su 31.7.	Lasten saariseikkailu Harakan saarella • klo 12–14	Helsinki
	lähtöpaikka Yhteysvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä klo 12, Ehrenströmintie 3, menopaluulippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu. lisätietoa Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	

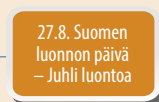
ELOKUU

la 6.8.	Perhosia ja muita hyönteisiä Vehkalanmäellä • klo 13–15	Vantaa
	lähtöpaikka Petikon ulkoilualan pysäköintialue, Tallimäentie 10 lisätietoa Kapealle Tallimäentielle käännytään Tiilitieltä, lähellä kääntöpaikkaa	
su 7.8.	Lude vai lukki? -ötökkäretki • klo 10.30–12.30	Espoo
	lähtöpaikka Villa Elfvin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Evästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	
ke 10.8.	Retki Villa Elfvin puulajipolulle • klo 18–20	Espoo
	lähtöpaikka Villa Elfvin piha, Elfvikintie 4	
ke 10.8.	Jätkäsaaren puistot, uusinta urbaania puistosuunnittelua • klo 18–20	Helsinki
	lähtöpaikka Selkämerenkadun sillan Jätkäsaaren puoleinen pää lisätietoa Puistokävely	
to 11.8.	Lintuopas päivästä: Lintujen iltapuuhia Lammassaareissa • klo 18–20	Helsinki
	lähtöpaikka Pornaistenniemi. Omatoiminen saapuminen lankkupolkua pitkin Pornaistenniemestä Lammassaareen. lisätietoa Kurkista kaukoputkeen. Lintuopas päivästä ja opastaa Lammassaaren esteettömällä lintulavalla / lintupiilossa.	
su 14.8.	Retki Nuuskion kansallispuiston eteläosaan • klo 9.15–13.15	Espoo
	lähtöpaikka Lähtö Metsähallituksen Siikaniemen pysäköintipaikalta, Kolmoislammenranta. Bussipysäkiltä tulee polku suoraan pysäköintipaikalle, matkaa n. 80 m. lisätietoa Reitillä nousuja ja laskuja. Sopii normaalikuntoiselle. Reitin pituus n. 7,5 km. Juomista mukaan. Evästauko.	
su 14.8.	Villa Elfvin keijukoulu • klo 10.30–12.30	Espoo
	lähtöpaikka Villa Elfvin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Evästauko. Lastenvaunu mahdollisuus. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	
su 14.8.	Lasten saariseikkailu Harakan saarella • klo 12–14	Helsinki
	lähtöpaikka Yhteysvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä klo 12, Ehrenströmintie 3, menopaluulippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu. lisätietoa Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	
su 14.8.	Lepakoiden yö Häkänbölen kartanon ympäristössä • klo 21–24	Vantaa
	lähtöpaikka Häkänbölen kartanon pysäköintialue, Kartanontie 1 lisätietoa Ota taskulamppu mukaan.	

ke 17.8.	70 vuotta olympialaisista, Kisakylän tarinat • klo 18–20 lähtöpaikkaPelastakaa lapset toimiston pääsisäänkäynti, Koskelantie 38 lisätietoa Puistokävely	Helsinki
pe 19.8.	Kurkistus lepakoiden maailmaan – En titt in i fladdermössens värld • klo 20.45–23.45 lähtöpaikkaKansalaisopisto Petran P-paikka, Pohjoinen Suotie 5 lisätietoaKaksikielinen retki/tvåspråkig utflykt. Ennakkoi ilmoittautuminen www.kauniainen.fi/luontoretket	Kauniainen
pe 19.8.	Lepakkoretki Kivinokkaan • klo 22–24 lähtöpaikkaKulosaaren kartanon piha. lisätietoaOta taskulamppu mukaan.	Helsinki
la 20.8.	Retki Friisinkallion metsäalueelle • klo 10–12 lähtöpaikkaFriisilän koulun pysäköintialue, Holmanniitynkuja 10. lisätietoaReitillä nousuja ja laskuja. Se kulkee osin ulkoilureitillä, mutta myös kallioilla, jotka voivat olla liukkaat. Kosteutta kestävä jalkineet ja kiikarit mukaan (käydään näköalapaikalla).	Espoo
su 21.8.	Kosteikko elää - koko perheen kosteikkoretki • klo 10.30–12.30 lähtöpaikkaVilla Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoaTutustutaan Laajalahden kosteikkoluonnon eläimiin. Evästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo
su 21.8.	Saariston perhoset ja hyönteiset • klo 12–14 lähtöpaikkaYhteysvene Harakan saarelle Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä klo 12, Ehrenströmintie 3, menopalulippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu.	Helsinki
su 21.8.	Luontorikkaat Tyttömäen ja Petaksen metsät tutuiksi • klo 12–15 lähtöpaikkaVehkalan asema lisätietoaReitin pituus n. 5 km. Eväät mukaan. Maastoon sopivat kengät. Autoille tilaa Vehkalan aseman pysäköintialueella	Vantaa
ke 24.8.	Kaisaniemi, vanha rouva muutoksen myllerryksessä • klo 18–20 lähtöpaikkaKansallisteatterin takaosa, vesialtaan pääty lisätietoa Puistokävely	Helsinki
to 25.8.	Hyvinvointia meriluonnosta Itämeripäivänä • klo 18–20 lähtöpaikkaYhteysvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä klo 18, Ehrenströmintie 3, menopalulippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu. lisätietoaHyvinvointiharjoitteita saaristoluonnossa Harakan saarella.	Helsinki
la 27.8.	Sipoonkorven vaellus • klo 9.30–14.30 lähtöpaikkaPysäköintialue Tasakalliontien alussa lisätietoaReitin pituus n. 7 km ja se on maastoltaan paikoin vaativa. Eväät mukaan. Maastoon sopivat kengät. Suomen luonnon päivä retki.	Vantaa
la 27.8.	Retki Espoon Keskuspuistoon • klo 10–13 lähtöpaikkaPysäköintialue Sunanniityntien ja Alamäentien risteyksessä, Alamäentie 1. lisätietoaReitti paikoin kostea ja jyrkkämaastoinen, pituus n. 5 km. Hyvät kengät ja juomista mukaan. Espoo-päivän retki.	Espoo
la 27.8.	Kasavuoren ihmeelliset käävät • klo 11–14 lähtöpaikkaKasavuoren koulun koripallokenttä, Kasavuorentie 1. lisätietoaSuomenkielinen retki. Ennakkoi ilmoittautuminen www.kauniainen.fi/luontoretket	Kauniainen
la 27.8.	Luontokuvausretki lapsiperheille Nuuksiossa • klo 13–14 lähtöpaikkaSuomen luontokeskus Haltian piha, Nuuksiontie 84 lisätietoaRetkellä kuljetaan myös polkujen ulkopuolella, reitin pituus enintään 2 km. Oma kamera tai kamerapuhelin mukaan. Retki liittyy Haltian Suomen luonnon päivän Luontokuvafestarit-tapahtumaan. Lisätiedot www.haltia.com .	Espoo
la 27.8.	Suomen luonnon päivän retki Kallahdenniemiellä • klo 14–16 lähtöpaikkaKallahdenniemen kärjen uimarannan kioski, Rantapaadentie 7 lisätietoaEväät mukaan.	Helsinki
la 27.8.	Luontokuvausretki aikuisille Nuuksiossa • klo 15–16 lähtöpaikkaSuomen luontokeskus Haltian piha, Nuuksiontie 84 lisätietoaRetkellä kuljetaan myös polkujen ulkopuolella, reitin pituus enintään 2 km. Oma kamera tai kamerapuhelin mukaan. Retki liittyy Haltian Suomen luonnon päivän Luontokuvafestarit-tapahtumaan. Lisätiedot www.haltia.com .	Espoo
la 27.8.	Espoo-päivän lepakkoretki Villa Elfvikissä • klo 20.30–22.30 lähtöpaikkaVilla Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoaTaskulamppu mukaan.	Espoo
su 28.8.	Kosteikko elää – koko perheen kosteikkoretki • klo 10.30–12.30 lähtöpaikkaVilla Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoaTutustutaan Laajalahden kosteikkoluonnon eläimiin. Evästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Espoo
su 28.8.	Lasten saariseikkailu Harakan saarella • klo 12–14 lähtöpaikkaYhteysvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä klo 12, Ehrenströmintie 3, menopalulippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu. lisätietoaToiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	Helsinki
ti 30.8.	Puotilan kartanon tarinoita, draamakävely • klo 18–20 lähtöpaikkaPuotilan kartanon piha-alue. Rantakartanon tie–Puotilantie lisätietoa Puistokävely	Helsinki

SYYSKUU

to 1.9.	Lintuopas päivystä: Lammassaaren muuttolintuja • klo 17–19	Helsinki
	lähtöpaikkaPornaistenniemi. Omatoiminen saapuminen lankkupolkua pitkin Pornaistenniemestä Lammassaareen. lisätietoaKurstista kaukoputkeen. Lintuopas päivystä ja opastaa Lammassaaren esteettömällä lintulavalla / lintupiilossa.	
to 1.9.	Geologinen retki • klo 17.30–19.30	Kauniainen
	lähtöpaikkaKasavuoren koulun koripallokenttä, Kasavuorentie 1 lisätietoaEnnakoilmoittautuminen www.kauniainen.fi/luontoretket	
su 4.9.	Lintujen syysmuuton tarkkailua Vaskivuorella ja Mätöjällä • klo 10–12	Vantaa
	lähtöpaikkaJokiuomanpuiston pumppaamon parkkipaikka, Ruskokuja 1	
su 4.9.	Villa Elfvikin keijukoulu • klo 10.30–12.30	Espoo
	lähtöpaikkaVilla Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoaEvästauko. Lastenvaunu mahdollisuus. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	
su 4.9.	Kylämaiseman historia -retki Elfvikin alueen menneisyyteen • klo 13–15	Espoo
	lähtöpaikkaVilla Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoaKulttuuriympäristöpäivien retki. Teemana Kestävä perintö.	
ti 6.9.	Geologiaretki Harakan saarella • klo 18–20	Helsinki
	lähtöpaikkaYhteyssvene Ullanlinnan laiturista, Café Ursulan vierestä klo 18, Ehrenströmintie 3, menopaluulippu aikuiset 6 €, lapset ja eläkeläiset 4 € (Callboats -sovelluksella alennus 0,5 €, lataa sovelluskaupasta). Vain korttimaksu.	
to 8.9.	Vesitutkimusretki Gallträskin rannoille – Vattenundersökningsutflykt vid Gallträsk • klo 17.30–19.30	Kauniainen
	lähtöpaikkaEteläinen Heikelintie, Gallträskin ja Träskmossenin yhdyskohta. Södra Heikelvägen, Gallträsk och Träskmossens knutpunkt. lisätietoaToiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla (6–10 vuotiaille). Familjeutflykt (6–10 åringar). Kaksikielinen retki / tvåspråkig utflykt. Ennakoilmoittautuminen www.kauniainen.fi/luontoretket	
la 10.9.	Sienet tutuksi Sipoonkorvessa • klo 9.30–14.30	Vantaa
	lähtöpaikkaPysäköintialue Tasakallion alussa lisätietoaSienestysvälineet ja eväät mukaan. Maastoon sopivat kengät.	
la 10.9.	Lähiuokaa metsästä - sieniretki – Närmat från skogen - svamputflykt • klo 11–13	Kauniainen
	lähtöpaikkaKasavuoren koulun koripallokenttä, Kasavuorentie 1. Basketplanen vid Kasavuoren koulu, Kasabergsvägen 1. lisätietoaKaksikielinen retki / tvåspråkig utflykt. Ennakoilmoittautuminen www.kauniainen.fi/luontoretket	
su 11.9.	Nuukion sieniretki Sorlammen ympäristöön • klo 9.15–14.30	Espoo
	lähtöpaikkaNuukion ulkoilumajan pysäköintialue, Brobacka, Nuukionkuja 2. lisätietoaOmat sienestysvälineet mukaan. Saappaat jalkaan. Eväät mukaan.	
su 11.9.	Seikkailujen metsä • klo 10.30–12.30	Espoo
	lähtöpaikkaVilla Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoaEvästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	
ke 14.9.	Voimaannuttava metsä – hiljenny ja ammenna voimaa metsästä • klo 17.30–20	Kauniainen
	lähtöpaikkaKasavuoren koulun koripallokenttä, Kasavuorentie 1 lisätietoaEnnakoilmoittautuminen www.kauniainen.fi/luontoretket	
la 17.9.	Salmenkallion metsän arvokkaat käävät ja kivet • klo 14–16.30	Helsinki
	lähtöpaikkaUuden Porvoontien ja Talosaarentien risteys (Talosaarentie 13) lisätietoaEvästauko. Maastoon sopivat kengät. Reitti voi olla paikoin haastava.	
su 18.9.	Lude vai lukki? -ötökkäretki • klo 10.30–12.30	Espoo
	lähtöpaikkaVilla Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoaEvästauko. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	
su 18.9.	Kauniita maisemia ja puronvarren luontoa Ankkapuistossa ja Metsopuistossa • klo 12–14	Vantaa
	lähtöpaikkaAnkkalammen päiväkodin pysäköintialue, Metsotie 27	
su 25.9.	Villa Elfvikin keijukoulu • klo 10.30–12.30	Espoo
	lähtöpaikkaVilla Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoaEvästauko. Lastenvaunu mahdollisuus. Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	
su 25.9.	Slättmossenin ruskaa ja suoluontoa • klo 14–16	Helsinki
	lähtöpaikkaJakomäen koirapuisto, Somerikkotie 2 vastapäätä. lisätietoaRetkellä liikutaan pitkospuilla.	

su 2.10.	Syksyn värejä ja lintujen muuttoa Hermaskärinkallioilla ja ympäröivillä pelloilla • klo 10–12	Vantaa
	lähtöpaikka Petikon ulkoilualueen pysäköintialue, Tallimäentie 10 lisätietoa Kapealle Tallimäentielle käännytään Tiilitieltä, lähellä kääntöpaikkaa. Reitti on paikoitellen vaativa. Maastoon sopivat kengät.	
su 16.10.	Kylämaiseman historia -retki Elfvikin alueen menneisyyteen • klo 13–15	Espoo
	lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4	
ti 18.10.	Lataa aivosi luonnossa – hyvinvointiretki Nuuksiossa • klo 13–14	Espoo
	lähtöpaikka Suomen luontokeskus Haltian piha, Nuuksiontie 84 lisätietoa Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla. Retki liittyy Suomen luontokeskus Haltian syyslomatapahtumaan, lue lisää haltia.com .	
to 20.10.	Lataa aivosi luonnossa – hyvinvointiretki Nuuksiossa • klo 13–14	Espoo
	lähtöpaikka Suomen luontokeskus Haltian piha, Nuuksiontie 84 lisätietoa Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla. Retki liittyy Suomen luontokeskus Haltian syyslomatapahtumaan, lue lisää haltia.com .	
ti 1.11.	Pimeä ja hiljainen retki Uutelaan • klo 18–20	Helsinki
	lähtöpaikka Uutelantie 1, Kahvila Kampelan edusta lisätietoa Rauhallinen luontoelämys. Ota taskulamppu siirtymisiin.	
ma 7.11.	Longinojan puroluontoa ja taimenia • klo 17.30–19.30	Helsinki
	lähtöpaikka Savelanpuisto, ulkoiluteiden risteys Longinojan suulla, Longinojan luontopolun pääopastaulu Savela lisätietoa Puroluontoa ja kututaimenten hakuja valon avulla	
su 20.11.	Elämyksellinen kaamosretki metsään • klo 11–12.30	Espoo
	lähtöpaikka Villa Elfvikin piha, Elfvikintie 4 lisätietoa Retkellä tarjotaan kuumaa juotavaa. Oma muki mukaan! Toiminnallinen koko perheen retki lasten ehdoilla.	

Villa Elfvikin luontotalo

Elfvikintie 4, Ruukinranta, Espoo

Luontotalo sijaitsee arvokkaan linnustoalueen, Laajalahden luonnonsuojelualueen laidalla ja keskellä luonnontilaista vanhaa metsää. Jugendhuivilassa pääset tutustumaan Espoon luonnosta kertovaan Eläköön Espoo -näyttelyyn ja vaihtuvaan näyttelyyn, leikkimään Mäyrän metsään ja nauttimaan Café Elfvikin herkuista.

Villa Elfvikin pihalta lähtee aluetta eri tavoin esitteleviä luontopolkuja, joista osan voi kulkea myös pyörätoimilla. Lintutornista voi lintujen lisäksi katsella kesäisin rantaniityllä laiduntavaa suomalaista maataiskarjaa, kyyttöjä. Luontoretkien lisäksi luontotalossa järjestetään kursseja ja erilaisia tapahtumia.

Villa Elfvikin luontotalo on avoinna ma–pe klo 9–16, la–su klo 10–16 (1.10.–31.3. ma–pe klo 9–15, su klo 10–16). Café Elfvik on avoinna viikonloppuisin talon aukioloaikoina.

Puh. 043 826 9208, www.espo.fi/villaelfvik Seuraa Villa Elfvikin luontotaloa myös Instagramissa ja Facebookissa (Espoon ympäristönsuojelu).

Haltia – Suomen luontokeskus

Nuuskiontie 84, Espoo

Suomen luonto- ja retkeilykeskus Haltia on portti Nuuskion kansallispuistoon. Vastuullisesti toimivassa Haltiassa saat aidon elämyksen koko Suomen luonnosta. Haltian Luontonäyttelyssä pääset kansallispuistojemme mahtaviin maisemiin ja luontopääkaupungin luontokohteisiin. Vaihtuvien näyttelyiden kautta otamme kantaa ajankohtaisiin asioihin kuten ilmastomuutokseen ja luonnon tuomaan hyvinvointiin. Haluamme antaa kävijöillemme koskettavia luontoelämyksiä, innostaa lähtemään retkelle Suomen luontoon ja tukea luontosuhteen syventymistä.

Haltia tarjoaa palveluita vapaa-aikaa viettävälle yksittäisille vierailijoille ja matkailijoille sekä yritysasiakkaille ja eri-ikäisille ryhmävieraille. Haltiaan voi piipahtaa matkalla Nuuskion kansallispuistoon tai viettää koko päivän nauttien Haltian palveluista ja hyvästä ruoasta Ravintola Haltiassa sekä ympäröivästä luonnosta.

Tarjoamme myös elämykselliset puitteet erilaisille tilaisuuksille, kokouksille sekä perhejuhille ja tapahtumille.

Lataa aivosi luonnossa -näyttelykokonaisuus Haltiassa avoinna 30.10.2022 saakka. Ajantasaiset aukioloajat ja lisätiedot näyttelyistä ja palveluista: haltia.com

Suomen luontokeskus Haltia • Finlands naturcentrum Haltia
Puh. / tfn 040 163 6200, haltia.com

Vantaan luontokoulu

Sotungintie 25A

Vantaan luontokoulu sijaitsee Itä-Vantaan perinne- maisemassa Sotungissa Sipoonkorven lähellä. Luontokoulun tukikohtana on yli satavuotias tunnelmallinen kyläkoulu ja opetuspaikkana viereinen Ojangan metsä ja Sipoonkorven kansallispuisto.

Kummiluokkaopetusta, luonto-opetuspäiviä ja saturetkiä järjestetään Vantaan koululaisille ja päiväkotilapsille. Avoimia kursseja on tarjolla opetuksen ammattilaisille ja kaikille kiinnostuneille. Vantaan luontokoulussa saa tietoa ja elämyksiä luonnossa ja edistetään päiväkotien ja koulujen kestävän kehityksen kasvatusta. Vantaan luontokoulua ylläpitää Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys, jolla on myös yleisötapahtumia luontokoululla. Luontokoulun toimisto aika on maanantaisin 10–15 puh. (09) 875 3057. Katso myös www.vantaanluontokoulu.fi

Harakan luontokeskus

Helsinki

Harakan saarella, vain kivenheiton päässä mantereesta kohtaavat tunnelmallisella tavalla rikas luonto ja mielenkiintoinen kulttuurihistoria. Helsingin ympäristöpalvelut on kunnostanut vanhan kasarmin kaikille avoimeksi saaristoluontokeskukseksi.

Vanhassa ammuskellarissa on esillä Itämeren vedenalaista luontoa. Akvaariotalossa Suomenlahden kaloihin voi tutustua lähietäisyydeltä. Saaren lintupiilo ja bunkkerin päälle rakennettu lintulava ovat ikkuna merellisen Helsingin kansallismaisemaan. Kiikareita ja tutkimusvälineitä voi lainata luontokeskuksesta. Harakassa on tarjolla myös luontokoulua ja -kursseja, opastuksia, tapahtumia, vierailevia näyttelyitä ja lapsille meriaiheisia saariseikkailuja. Harakan saaren geologinen mobiili luontopolku auttaa löytämään ja tulkitsemaan kallioissa näkyviä jälkiä myös ilman opasta.

Harakan luontokeskus on avoinna 2.5.–30.9. päivittäin klo 10–17 (suljettu juhannuksena). Puh. (09) 310 32028, www.hel.fi/harakka Seuraa Harakan luontokeskusta myös Facebookissa ja Instagramissa!

Harakan maksuttomat viikonlopputapahtumat 7.5.–25.9. klo 14–15.

Lauantaisin järjestetään luonnontutkimustuokio ja sunnuntaisin opastettu kierros, jossa tutustutaan saaren luontoon ja historiaan.

Lisätietoja Närmare upplysningar

Helsingin luontoretket, puistokävelyt ja luontopolut

**Helsingin kaupunkiympäristö /
Helsingfors stadsmiljösektorn**

Puh. / tfn. 09 310 22111

Luontoretket www.hel.fi/helsinginluontoon

Puistokävelyt www.vihreatsylit.fi

Helsingin kaupunkiluonnon Facebook:

www.facebook.com/puistot

Vantaan luontoretket ja -reitit

**Vantaan ympäristökeskus /
Vanda Miljöcentral**

Puh. / tfn. 050 318 0938

www.facebook.com/vantaanlahiluonto

www.vantaa.fi/retkeily

Retket myös Vantaan tapahtumakalenterissa

<https://tapahtumat.vantaa.fi/fi-fi>

Espoon luontopolut

Ympäristönsuojelun palvelualue

Puh. / tfn 09 8162 4832 (ma–ke klo 9–12)

www.espoo.fi/luontopolut

Espoon luontoretket

**Villa Elfvikin luontotalo /
Naturens hus Villa Elfvik**

Puh. / tfn. 043 826 9208

www.espoo.fi/luontoretket

**Suomen luontokeskus Haltia /
Finlands naturcentrum Haltia**

Puh. / tfn. 040 163 6200 (Haltia info)

www.haltia.com

Kauniaisten luontoretket ja -polut

**Kauniaisten kaupungin ympäristötoimi /
Grankulla stads miljöenhet**

Puh. / tfn. 050 323 6269

www.kauniainen.fi/luontoretket

www.grankulla.fi/naturutflykter

